

Čo robiť, ak sa svrab vyskytne u mňa alebo v mojom okolí?

Svrab je vysoko nákazlivé ochorenie kože, ktoré sa prenáša z človeka na človeka pri tesnom a opakovanom kontakte s chorým, pri manipulácii alebo používaní tých istých osobných odevov alebo uterákov ako chorý, prípadne posteľnou bielizňou. Ochorenie sa šíri najmä v kolektívoch (predškolské a školské zariadenia, rodina, ubytovne, internáty, domovy dôchodcov a iné).

Ochorenie spôsobuje mikroskopický, okrúhly roztoč, ktorý sa volá zákožka svrabová. Samička preniká do pokožky a vytvára v nej chodbičky, v ktorých kladie 1-2 vajíčka, samček žije len na povrchu kože. Roztoč žije 3-6 týždňov, mimo ľudského tela preživa v prostredí asi 2-3 dni. Sucho, priame slnečné osvetlenie a teplo zákožku ničí. Svrab sa prejaví až po uplynutí bezpríznakového času, ktorý trvá 1-3 týždne. Prvým príznakom je **pocit svrbenia**, zo začiatku mierny, ktorý sa postupne **zhoršuje najmä v noci v teple**. Na koži sa objavujú vyrážky s pľuzgierikmi. Vďaka intenzívnemu svrbeniu sa postihnutý škriabe a vtedy sa do rán môže zaniest infekcia a rany môžu začať hnisieť. Typickým miestom postihnutia je **koža medzi prstami rúk, podpazušie, zápästie, laktová jamka, ryha pod prsníkmi, slabiny, okolie pupka, podkolenná jamka. U detí sa môže vyskytnúť aj vo vlasovej časti hlavy.**

V roku 2018 evidovali naši epidemiológovia 41 prípadov tohto ochorenia, k 25.02.2019 ich máme v Bratislavskom kraji nahlásených už 26.

Ako sa svrab lieči?

Najprv treba vyhľadať obvodného, príp. kožného lekára, ktorý nákazu potvrdí alebo vylúči. Robí sa laboratórna diagnostika, pri ktorej sa odoberajú malé vzorky kože z mieste, kde sídlia zákožky. Na liečbu sa používajú masti a krémy s obsahom látok, ktoré zákožky zničia. Prípravky je nutné aplikovať na celé telo, od krku dolu, pretože na miestach kde nie je masť nanesená, môžu tieto roztoče prežívať. Podľa pokynov lekára treba súčasne liečiť všetky osoby (rodina, spolupracovníci a ďalší), ktoré sú/boli v tesnom kontakte s nakazeným, aj keď nemajú doposiaľ klinické príznaky.

Ako sa môžem chrániť proti nákazy svrabom?

- ✓ dôsledným dodržiavaním osobnej hygieny,
- ✓ vyhýbať sa tesnému kontaktu s neznámymi osobami či prespávaniu v cudzej posteľnej bielizni,
- ✓ všetku osobnú bielizeň, posteľnú, uteráky je potrebné vyprať v pracom programe s nastavením maximálne možnej teploty prania, vyžehliť najlepšie naparovacou žehličkou alebo mangľom,
- ✓ veci, ktoré nemôžeme vystavovať vysokej teplote, uložíme do igelitového vreca, vystriekame vhodným insekticídny prípravkom účinným na roztoče podľa pokynov výrobcu a pevne na niekoľko hodín uzavrieme,
- ✓ matrace a posteľ je potrebné dôkladne vyčistiť, povysávať a vystriekať insekticídny prípravkom a nechať ich uschnúť na slnku.

Odbor epidemiológie RÚVZ Bratislava

@ruvzba.sk

